

SLUŽBA BOŽJA

LITURGIJSKO-PASTORALNI LIST

GODINA XI

MAKARSKA 1971.

BROJ 2

PRED MARIJANSKI KONGRES U ZAGREBU I BISTRICI

(Naš pozdrav Gospi, što nam dolazi u pohode)

Ne znam, čija je bila inicijativa, da se ove godine internacionalni Marijanski kongres održi u našoj domovini. Ali bila čija bila, providencijalna je. Neodoljivo se za njom osjeća ruka Providnosti.

Gospa nam dolazi u pohode. Našemu narodu dolazi: davna i vjerna njegova saveznica. A dolazi mu u jednome vremenu, najkritičnijem, što može biti, i za čovječanstvo, i za Crkvu, i za naš, napose hrvatski, narod. Veliki otpad modernoga svijeta od kršćanstva sazrijeva, sve više i s jednom upravo stravičnom upornošću. Emancipacija javnoga života od Boga, još malo, pa će postati totalna! Kršćanski je moral u suvremenom društvu naprosto zbrisan nihilizmom moralnog kontestatorstva i životinjskom bezdušnošću panerotike. Drmaju se, na sve strane, temelji društva: na pomolu je svjetska revolucija, sa sablasnom perspektivom atomske konflagracije u pozadini. U Crkvi je kriza vjere, kriza autoriteta, kriza pobožnosti, kriza morala, kriza svećeništva, kriza redovništva, kriza celibata. A mi Hrvati kao narod naprosto smo pred izumiranjem: i zbog masovnog raseljavanja, i zbog sve veće i dekadentnije trke za standardom, jednostrane i pretjerane urbanizacije, sve češćih i ciničnijih grijeha protiv bračnoga morala i dječjeg blagoslova. Slobodu i otvaranje svijetu, koju smo posljednjih godina opet dobili i pozdravili je kao veliki dar s neba, više nam je, čini se, u duhovnom pogledu naškodila, nego što nam je koristila: nijesmo je znali upotrijebiti, kako treba. Bez kritike i izbora primali smo sa Zapada, i što treba i što ne treba: najviše, nažalost, materijalističku, ako ne koncepciju, — ali i nju često, — a ono praksu života. Naša je vitalnost, osobito ona religiozna, u naglom opadanju: nadnaravne i moralne kapitale, što su nam ih bile donijele godine žrtve i priznavalaštva, nemilice rasipamo i gubimo. Svježinu, živost i neposrednost vjere, moralni integritet, oduševljenje za evanđeoske ideale Bogu posvećena i apo-

stolskog života, kršćanski idealizam mladeži. Postajemo sve više »moderni« i »suvremeni«, a sve manje kršćani. Naša religiozna bilanca zadnjih godina sve je prije nego radosna.

A, eto, u tu našu bijedu dolazi sada odjednom, — pa pomalo i iznenada, — naša draga Gospa. Stara naša »Kraljica Hrvata«: s naših banskih zastava, s gričkih »Kamenitih vrata«, sa svojih, tolikih, prijestolja i oltara po našim Marijanskim svetištima: u Bistrici, u Remetama, na Trsatu, u Sinju, u Tekiji, u Olovu, Komušini i Rami, na širokom Brijegu, na Skrpjelu, u Letnici, iz svojih i naših katedrala u Zagrebu i u Dubrovniku; sa dva glavna povijesna žarišta našega narodnoga života i kulture. Stoljetna »Pomoćnica kršćana«; velika zaštitnica pravovjerja, — Crkva ju je takvom pozdravljala kroz mnoge kršćanske vjekove: »Gaude, Maria Virgo: cunctas haereses sola interemisti in universo mundo!«; — koncilska »Majka Crkve«: s velikom misijom, da nam, svima, bude Učiteljica na putovima pravoga i autentičnoga kršćanskog preporoda i obnove; znamenje budućnosti. Izvija se nad nas kao Božja duga spasa; kao veliki, apokaliptički, nebeski znak, koji nam Bog šalje: »Žena ogrnuta suncem, i mjesec je pod nogama njezinim, i oko glave je njezine kruna od dvanaest zvijezda!« (Otkr 12, 1). U ruci joj krunica iz Lurda i Fatime, a na usnama joj poziv na pokoru: opet i lurdski i fatimski. Gotov nam program novoga, boljega, života donosi. Gotov recept i za religiozno i za nacionalno ozdravljenje. Nitko joj ne može osporiti kompetencije i misije za to. Ako je itko pun Duha Svetoga, ona je. Ako je itko od Boga prosvijetljen i auktorizovan, ona je. Ako je itko od Boga prosvijetljen i auktoriziran, i objasni kršćanstvo, i u principima i u primjeni, ona je. »Milosti je puna«, »Gospodin je s njom«, »Službenica je Gospodnja«, »Vjerovala je« i sve »će se izvršiti, što joj je kazao Gospodin!« (Luk 1, 28, 38, 45).

Dolazi nam Gospa, da intervenira u našim dvojabama i nevoljama. Da nas uhvati za ruku i provede kroz sve ove tame oko nas. Baš kao što je s nama činila i u dane bogomilstva, i u dane turske najeзде, i u dane protestantske pseudoreformacije. Nezahvalni bismo bili, i Njoj i Nebu, da je ne primimo. Ludi bismo bili. Duhu bismo se Svetomu oprli. Oglušili bismo se glasu Milosti. Ne ćemo to ni učiniti.

Doći ćemo joj, Našoj Dragoj Gospi, i u Zagreb i u njezinu Bistricu. Doći ćemo, da je pozdravimo, da je čujemo, da poslušamo njezinu poruku. Doći ćemo joj svi: iz svih naših krajeva i dijeceza; svećenstvo i narod. Doći ćemo

masovno. Sa svojom djecom. Sa svim svojim brigama i nadama. I sa svom svojom, djetinjom, ljubavlju prema Njoj. I sa svim svojim, živim i tvrdim, pouzdanjem u Nju.

Marijin će to i naš biti Kongres. Svoju ćemo dušu na njemu pred Gospom izliti. Gospini će poklonici i ljubitelji između nas na njemu voditi riječ. A Gospini poklonici i ljubitelji bit će i njegova publika, i njegovi slušatelji. Oni će mu davati ton. Onako, kako ih je Gospa naučila. Onako, kako su to radili njihovi oci u vjeri. Onako, kako su to radili Gospini štovatelji kroz sve kršćanske vjekove.

Isusa ćemo po Mariji na ovom njezinu Kongresu slaviti. Isusa, Sina Božjega, koji se po Duhu Svetomu, djevičanski, utjelovio u njezinu krilu, a koji se i danas, opet čudesno i djevičanski, utjelovljuje, u svećeničkim rukama, na Euharistijskim oltarima Crkve. Pred Gospom ćemo još jednom očitovati svoju tvrdnu vjeru u Euharistijsku tajnu: i kao žrtvu i kao sakrament. Pristupat ćemo k Stolu Gospodnjemu, poklonit ćemo se našem Gospodinu pod Euharistijskim prilikama, na javnim adoracijama, pronijet ćemo ga između sebe u teoforičnom ophodu. Naš Marijanski kongres bit će i naš Euharistijski kongres; i kongres Presvetoga oltarskoga otajstva.

Sveti Križ ćemo po Mariji na ovom njezinu Kongresu slaviti. Zahvalit ćemo se Isusu na njegovoj križnoj i otkupiteljskoj ljubavi. »Klanjamo ti se, Kriste, i blagosivamo te, jer si svojim svetim Križem otkupio svijet!« Proći ćemo s njim, u Bistrici, njegovom Kalvarijom i stati s Gospom pod njegov Križ, kako bismo i mi, — i čitav naš narod, — postali dionicima križnoga spasenja. U duhu ćemo ga kršćanskog skrušenja i pokore slaviti; deklarirat ćemo se za njegovu, križnu, životnu mudrost: spremni na borbu protiv nižega čovjeka u sebi, spremni na samozataju i na dragovoljno mrtvljenje svih naših neurednih strasti, spremni na svaku žrtvu, koju Bog od nas zatraži u službi apostolata i ljubavi. Odreći ćemo se, pred Križem i pred Gospom, idolopokloničkog mamona i materijalističkog robovanja tijelu, uživanju, standardu. Obećat ćemo Isusu i Gospi, da ćemo i mi, po njihovu primjeru, uvijek biti duhom siromašni i ponizni: ljudi, koji gledaju u nebo, vjernici, koji gladuju pravde, narod kršćanskih idealista.

Grijehe ćemo svoje, pred Isusom i Marijom, okajavati u Zagrebu i u Bistrici. Odbit ćemo se zauvijek od svega, čim smo ih toliko žalostili. I psovke, i mržnje, i bluda. Ono-

ga protunaravnoga i čedomornoga prije svega. Bit će to naša velika samooptužba pred Bogom. I naša velika otprošnja uvrijeđenom Srcu Kristovu. I naša velika opća ispovijed. Opća, ali i pojedinačna. Svi ćemo se ispovjediti onih svetih dana, kako bismo u bijelome ruhu pravde mogli Gospi zapjevati njezin i naš »Veliča«, a Gospodinu gromoglasni »Tebe Boga hvalimo« na velikome daru, što nas je učinio i održao kršćanskim i katoličkim narodom sve do danas. I na velikome, uskrsnome, daru svetog sakramenta ispovijedi.

Za vjeru Evandelja, za vjeru apostola i svetaca, manifestirat ćemo mi, pred Gospom, na svome Marijanskom kongresu. Za apostolsko vjerovanje. Za sve njegove članke. I za sve dogme Crkve. I za njezin vječni i nepromjenljivi moral. I za njezino jedinstvo. I za njezino božansko hijerarhijsko ustrojstvo. I za Petrov primat. I za papinski Rim. On će nama uvijek biti jedini autentični interpret i koncilskih zaključaka, i koncilske obnove. Uz Rim su tisuću godina vjerno stajali naši oci: uza nj stajimo i mi danas. U uvijek ćemo stajati. Papu ćemo mi, na Kongresu, pozdraviti u osobi njegova Legata, i po njemu zatražiti i primiti od Svetoga Oca njegov blagoslov.

I proslavit ćemo je, svoju Gospu, na ovome njezinu i našem Kongresu. Proslavit ćemo je onako djetinjski, kako su je uvijek slavile i kršćanske generacije prije nas. I naše kršćanske generacije. Molit ćemo joj njezinu kronicu, pjevat ćemo joj njezine litanije, branit ćemo i veličat ćemo njezinu djevičansku čast: riječima svetih otaca, formulama crkvenih molitava, pjesmama, što su joj ih ispjevali i uglazbili njezini najveći poklonici. I molit ćemo joj se, našoj Suotkupiteljici i Posrednici svih milosti, da u nama i u našem svećenstvu ostane uvijek živ ideal njezina djevičanstva i njezine bezgrješnosti. Vapit ćemo joj, da nam, svojim svemoćnim zagovorom kod Boga, čuva našu vjeru i našu Crkvu, da blagoslovi naš hrvatski narod, da nas sve »dovede k Isusu« i u nebo. I da preporodi i ujedini kršćanstvo. I da svijetu sačuva mir.

Već je danas, odmah na početku ove naše posebne Marijanske godine, čitavim srcem pozdravljamo. Sve ćemo učiniti, — mi svećenici njezina Sina, — da ova njezina i naša slava prođe što veličanstvenije i što pobožnije. U zajedničkoj režiji svih naših dijeceza, svega našega, Bogu i Gospi vjernoga, klera, svega našega, Bogu i Gospi, vjernoga, naroda. Svugdje ćemo ovu godinu na Gospu misliti. Svugdje ćemo se ovu

godinu, — osobito mi svećenici, — za ovu njezinu slavu, duhovno, spremati. Spremat ćemo za nju i svoje vjernike. I organizacijski, i još više molitvom, pokorom, postom, djelima ljubavi i milosrđa. I svu ćemo joj ovu godinu posvetiti. I na njezine svetkovine, i u njezinu svibnju, i u njezinu listopadu, i na njezinim zavjetištima i prošteništima. I sve ćemo učiniti, da se pobožnost Našoj dragoj Gospi među nama, ako je gdje zamrla ili ohladila, opet razbukti.

Eto, neka se svu ovu Gospinu, Marijinu godinu, širom naše domovine, po svim našim krajevima, biskupijama, župama, ori naš, uvijek nanovo obnavljani, veliki narodni zavjet Gospi:

»Rajska Djevo, Kraljice Hrvata, Naša Majko, naša zoro zlata, Odanih ti srca primi dar, Primi čiste ljubavi nam žar!«
Marijo, Majko Crkve, moli za nas!

Dr Čedomir ČEKADA

Otto B. Roegele

KRIZA ILI RAST?

Onaj, koji je kao pisac ovih redaka prije koncila objelodanio jednu »progresivnu« knjigu, koji se za vrijeme koncila u mnogim člancima zalagao za reformu, koji kroz dva desetljeća nije štedio kritizirati službena crkvena mjesta, i koji se prije svega zalagao za slobodnije diskusije u prostoru Crkve, mora razočarati mnoga iščekivanja, ako sada ne plovi punim jedrima na vjetru »progresivnog« smjera. Od njega se traži da razvoje koje je on u svoje doba promicao ili im čak bio inicijator, danas nastoji balje ubrzati. Negoduju što on sada iznosi problematičnost mnogih pojava ili čak istupa pokušajem kočenja.

Kod toga trebalo bi se zamisliti da ne mali broj vodećih avangardista predkoncilske doba danas izrazito podsjeća da se valja dobro zamisliti što je to bit reforme te opominju na oprez pred prevratima i akcijonizmom.

Idu Friederiku Görres, koja je svojim kritičkim »Pis-mom o Crkvi« otvorila sasvim novu dimenziju raspravljanja unutar katoličkog kruga, mnogi »napredni« danas zabacuju kao »reakcionarku« jednako kao i velikog pionira pravičnog, ekumenskog duhom vođenog povjesničara reformacije, Josepha Lortza. Teolozi kao Hans Urs von Balthaser, Yves Congar, Jean Danielou H. de Lubac koji su za svoje odvažne